

žádostí atd. a zvláště přehledné tabulky o výpočtu dividend a dávek. VI. nař. č. 141/42 Sb. je zásadního významu proto, poněvadž uplatňuje a provádí zásadu bilanční pravdy, k níž se dosud v takové míře nepřihlíželo.

Nařízení přispívá také k ujasnění různých pojmů práva společnosti. Zůstane proto komentář Stoklasův a Veselého důležitým doplňkem každé právnické knihovny.

Kžk.

Z právní praxe.

Plenární rozhodnutí nejvyššího soudu o ocenění předmětu sporu.

Věstník ministerstva spravedlnosti ze dne 15. května 1943 uveřejnil toto plenární rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 1942, Pres. 1059/41:

»Ve sporech, v nichž předmět sporu nezáleží v peněžitém plnění, jsou opravné stolice v otázce přípustnosti opravného prostředku s hlediska, zda nejde o věc nepatrnou, vázány oceněním předmětu sporu, k němuž došlo pravoplatně v řízení před první stolicí.«

Obsáhlé důvody tohoto plenárního rozhodnutí jsou otištěny v úřední Sbírce nejv. soudu č. 18.409.

Veřejný zájem při zbavení svéprávnosti.

V rozhodnutí R I 147 - 149/43 prohlásil Nejvyšší soud: »Jen to třeba ještě dodat, že není nikterak podmínkou, aby někdo mohl být zbaven svéprávnosti, aby tohoto opatření vyžadoval veřejný zájem. Naopak účelem řízení o zbavení svéprávnosti je v daném případě jen zájem stěžovatelův, neboť takto se dostává pod zvláštní ochranu zákona ve smyslu § 21 ob. obč. zák. a té se mu má podle §§ 1, 2 řádu o zbavení svéprávnosti dostati bez ohledu, zda je to ve veřejném zájmu čili nic. Ten při rozhodnutí o tom, zda někdo může být zbaven svéprávnosti, nepřichází vůbec v úvahu.«

Myslím, že toto tvrzení jest poněkud ukvapené. Dosud se mělo za to,

že v řízení o zbavení svéprávnosti rozhoduje také veřejný zájem. Zákon sám praví v § 26, odst. 2 řádu o zb. sv.: »Aby byl někdo zbaven svéprávnosti pro duševní chorobu nebo slabomyslnost, pro pijáctví nebo zneužívání nervových jedů, může kromě toho, vyžaduje-li toho veřejný zájem, a zejména, je-li tu zřejmé nebezpečení, že chorý by mohl jiné ohrožovati, navrhnouti státní zástupce atd.«

Dále cituji Sternbergův komentář k řádu o zbav. svépr. u § 1, str. 42: »Schliesslich und endlich hat doch die Entmündigung nicht bloss den Zweck, dafür Sorge zu tragen, dass die privaten Interessen des Einzelnen richtig und genau gewahrt werden, sondern in der Entmündigung liegt — und daran darf man nie vergessen — auch eine Massnahme im allgemeinen öffentlichen Interesse.« Tamtéž u § 64 řádu, str. 203: »In diesem Falle wird eben doch der Staat die Kosten zu tragen haben, weil in letzter Linie es sich bei jeder Entmündigung um die Wahrung öffentlicher Interessen handelt.«

Známo jest také, že detenčního řízení se může podle § 18 řádu o zbav. svépr. zúčastniti zdravotní orgán zemského politického úřadu, což se vykládá tak, že má chrániti veřejný zájem na zadržení osob skutečně chorých na duchu a potřebujících ošetřování v ústavu.

Veřejný zájem převažuje zejména u kverulantů, kteří jinak své záležitosti obstarávají dobře a v životě ro-

dinném a v povolání nikdo, ba ani lékař, na nich duševní choroby nepoznává. A přece, kdo viděl hory spisů, které kverulant svými bezvýslednými, žalobami, trestními oznámeními, stížnostmi a návrhy způsobil, kdo uvážil ohromnou práci státního aparátu v nich obsaženou, která byla vynaložena nadarmo, a kdo se vžil do úzkostí a trápení osob, na něž si kverulant zasedl a jim kazil život, pochopí, že by bylo malicherným označovatí řádění paranoikovo jen za nedostatek jeho schopnosti k řádnému obstarávání jeho záležitostí, který by případně mohl vésti k jeho poškození, takže jest třeba, aby on byl chráněn podpůrcem a opatrovníckým soudem, nýbrž že jest zde především zájem lidské společnosti na tom, aby řádění choromyslného člověka byla učiněna přítrž a ona před jeho útoky chráněna, což se stane právě tím, že paranoik obdrží podpůrce a nebude moci bez svolení podpůrce a soudu ve svých návrzích a stížnostech pokračovati.

Myslím proto, že přes názor Nejvyššího soudu budou soudy při zbavení svéprávnosti i nadále k veřejnému zájmu přihlížeti, zejména když návrh vyjde od státního zástupce.

Jaroslav Hözl.

Praxe proti ochraně nájemníků.

Ke glose na str. 88 tohoto ročníku Právní praxe upozorňujeme na rozhodnutí nejvyššího soudu ze 7. května 1943, Rv I 327/43, zasláné nám

Dr. Václavem Průchou, advokátem v Berouně, jehož důvody jsou:

Správnost právního názoru odvolacího soudu, že podání námitek je nutné proti jakékoliv mimosoudní výpovědi, nejen proti takové, která má náležitosti vykonatelnosti podle § 565, odst. 3 a 4 c. ř. s., nýbrž i takové, která tyto náležitosti nemá, není dovoláním vyvrácena. Neboť i mimosoudní výpověď, vykazující jen náležitosti uvedené v odst. 1 a 2 § 565 c. ř. s., nabude podle § 566, odst. 1 c. ř. s. právní moci, nebyly-li proti ní podány v předepsané lhůtě námitky, takže nájemní smlouva jest takovou výpovědí zrušena. Z této judikaturou všeobecně uznané zásady (rozh. č. 12.722, 10.536, 8251, 2766, 1223, 687, 147 Sb. n. s.) nelze připustiti výjimku ani pokud jde o námitku, že byt podléhá ochraně nájemníků. Předpis § 1 zákona o ochr. náj. čís. 44/1928 Sb. ve znění vyhlášky čís. 62/1934 Sb. jest sice předpisem práva veličního (§ 7, odst. 2 tohoto zák.), z toho nelze však dovozovati, že k nedostatku soudního svolení lze přihlížeti i po právní moci výpovědi. Mimosoudní výpověď musí podle § 565, odst. 1 c. ř. s. ke své právní účinnosti obsahovati jen údaje v § 562, odst. 1 a 2 c. ř. s. uvedené (rozh. č. 10.536 Sb. n. s.), z čehož vyplývá, že ostatní nedostatky, a tudíž i nedostatek soudního svolení, který jest povahy hmotněprávní, nutno uplatniti již v námitkách podaných podle § 566, odst. 1 c. ř. s., neboť jinak jest nájemník s námitkami těchto nedostatků se týkajícími prekludován. Námitku nedostatku soudního svolení nelze proto proti právoplatné mimosoudní výpovědi ani za účinnosti vlád. nař. č. 248/41 Sb. uplatňovati teprve ve sporu o vyklizení. Chtěla-li žalovaná strana zabrániti, aby mimosoudní výpověď nenabyla proti ní právní moci, měla nedostatek soudního svolení uplatniti námitkou podanou podle § 566, odst. 1 c. ř. s.

Z těchto důvodů je nerozhodné, je-li správný právní názor odvolacího soudu, že vypověděný nájemce se nepodáním námitek vzdal práva, příslušejícího mu z ochrany nájemníků.

Autoři článků v tomto čísle:

Univ. prof. Dr. Josef Tureček, vrch. komisař min. fin. Dr. Jan Semerád, just. praktikant u prac. soudu v Praze Dr. Jan Tolar, advokát v Praze Dr. Vladimír Pokorný, advokát v Červ. Kostelci Dr. Kamil Vipler, s. rada v Chrudimě Dr. Jaroslav Zettl, rada kraj. s. civ. v Praze Dr. Jaroslav Hözl